

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvoršču, I. nadstropje.

Rekopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI

DNEVNIK

Upravišтво:

Schillerjeva cesta št. 3.

Naročnina znaša za avstro-
ogorske dežele:

celoletno . . . K 25—

polletno . . . K 12.50

četrtletno . . . K 6.25

mesечно . . . K 2.10

Za Nemčijo:

celoletno . . . K 28—

za vse druge de-

žele i. Ameriko K 30—

Naročnina se pošilja vnaprej.

Za oglase (inzerate) se

plačuje od četrtoštopne

petit vrste po 12 h. za

večkratni tatis primeren

popust.

Posamezna štev. stane 10 h.

Št. 270.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, 26. novembra 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Mohorjeve.

I.

Prišle so! Vsako leto prihajajo kakor božični koledniki ali kolednice: postavijo se pred hišo in zapojejo par slabih pesmi z nabožnim refrenom, pošalijo se z domačimi in jim izvajajo dobrodušen smeh; govoričijo, besedičijo, dokler ne dobijo klobase, potem pa odrinejo — v kot na polico, kjer prespijo celo leto, kmetu v parado, Bogu na čast, v korist — komu?

A ni v njih niti poezije, niti koristnih življenjskih nazorov. Če tuintam zatrepeče iskrena struna, pojenja takoj, umolkne. Preslaba, premajhna, pretiha je, da bi zamogla ogreti srce, zbuditi v njem hrepenenje, ono žarko, vroče hrepenenje po solncu. Če hoče biti Mohorjevka koristna gospodarju ali gospodinj, poljedelcu, živinorejcu, vinarju ali čebelarjem, se izgubi njen dober namen v neredu, v nesistematičnem prihajanju, kajti boriti se ima s konfuznimi molitveniki, z apologi-jami krščanstva á la Pamet in vera, s plitvimi razlagami svetega pisma. Dve struji se borita v tej cerkveni, sveti bratovščini za prvenstvo: racio-nalno-ekonomska, hoteč povdignovati s popularni-mi spisi gospodarsko praktiko agrarne večine na-šega naroda, in pa politično-klerikalna, tendenci-jozna, strankarska, ki je močnejša, z vsakim le-tom mogočnejša. Sprva skromna in na videz v skladu s kulturnimi potrebami naših širokih slojev, se je požrtvovalno prezrla od strani naših takrat-nih kulturnih ljudi in je nemoteno, brez večjih am-bicij životala, dokler je živel in dihal Slomščekov konservativizem. Ko pa je učeni agilni in brezobzirni Mahnič poprijel vajeti ter z močnim sunkom zabrodil v naše javno življenje, začrtal jasno in nedvomljivo pot naši duhovščini, držeč se pri tem ukazov Rima in gesel zvutih ultramontanecv, ki so po osvoboditvi Italije opustili visoko politiko in prenesli težišče cerkvenih smotrov na polje tihe-ga, podrobnega, agitatoričnega dela od naroda do naroda, od hiše do hiše, od posameznika do posa-meznika, takrat se je začel pri nas politični kleri-kalizem, prvi začetki naše današnje klerikal-ne stranke, ki je z vsakim dnevom, čim mogočnej-ša, tem drznejša, čim bolj bahata, tem bolj ostud-na in ogavna. Takrat je tudi cerkvena bratovščina svetega Mohorja jela služiti namenom Mahničevih reformatorjev v Kristusu, dasi zelo previdno in obzirno, deleč na vse strani prijazne poklone, včasih z velikodušno toleranco kakega svobodnejšega modernega žarka, samo da se ne zameri nikomur

in da lovi v kalni vodi. Računajoč pri tem na čisto babjo nedoslednost in mehkužnost naših napred-njakov, je utihotala cerkvena bratovščina sve-tega Mohorja tekom let svojega obstanka med našim narodom trden in močen »kulturni« teran, na katerem zida in še bo zidal naš politični kleri-kalizem svoje sigurne trdnjave. Milijone in milijone slabih, bolj ali manj tendencioznih knjig je razsejala po naših družinah in je lahko ponosna nad prekras-nimi uspehi.

Saj ni treba globokega proučevanja, učenjaš-kega razmotrivanja, premišljevanja in razpravlja-nja o našem današnjem kulturno političnem življe-nju, da bi se spoznalo pogubonosni upliv in uspeh delovanja cerkvene bratovščine svetega Mohorja. En sam bister in trezen pogled zadostuje, da se uverimo o gorostasnem kulturnem minusu, za ka-terega se imamo zahvaliti cerkveni bratovščini svetega Mohorja. En sam pogled v naše življenje nam zbudi vprašanje, kaj bi bilo, če bi ta sveta bratovščina nikoli ne eksistirala? Ne glede na grupacije naših jasnih političnih reprezentantov na zunaj in na gospodarsko kalamiteto, ki je v ne-posredni zvezi z nesmotreno (za narod) politično branjarjo, si oglejmo le kulturno in socialno plat naših živih dni. Kako žalostne perspektive! Naša klerikalna inteligenca (to je duhovščina in nje ko-ristolovni pajdaši) je vzgojena v duhu rimskih stremeljenj, torej nenarodna, in se poslužuje narod-nega jezika in narodnega cimérja le zategadelj, ker mora, in bi odvrгла to lažljivo masko v tistem hi-pu, ko bi je več ne potrebovala. Skoro v vsaki po-svečeni osebi, v vsakem kraju, ima svojega strast-nega agitatorja, ljubosumnega čuvarja stare po-božnosti in stoletne sužnosti. Ves narod gre za njo, zadovoljen s sladkimi cukrčki, v svoji nevednosti ne more drugače. In vedno hujše gre naprej, z vsemi mogočnimi sredstvi se pospešuje poneum-ljenje in fanatiziranje, samo da se narod oddalji svojim naravnim ciljem, da se ga odvrne od nje-govega življenskega poklica. Zares, klerikalci so bili le dosledni, ko so blatili ideal narodne obrambe in narodnega utrjevanja. Le dosledni so bili in smešno je bilo vzdihovanje nad »narodnim grehom in izdajstvom«. In dosledni so tudi, če izrabljajo popularno bratovščino svetega Mohorja za izklju-čno svoje namene, ko s pomočjo tisočev in tisočev knjig razširjajo in utrjujejo svoje gospodstvo nad ljudstvom. A druga sorta naše inteligence? Ali najdemo tudi pri tej tako jasni program, tako enot-nost in doslednost, kadar se gre za ideale kulture in svobode? Že v probujajočih se gimnazijalcih,

ki kažejo svojo naprednost ob vinu in neslanih dovtipih (oni niso krivi!) najdemo tisto mlačnost in malodušje »uboge manjine«, ki jih ne zapusti tudi v letih akademske naobrazbe in ki ga pri-nesejo k nam v življenje v vseh mogočih pesimi-stičnih variacijah, izmed katerih je najznačilnejša duhovita ali tudi neduhovita psovka. Psovka na vse, in roganje zaradi roganja. Oj kako žalostno mi je gledati mlade ljudi z akademsko naobrazbo, ki se zakopljejo v državne urade in imajo le en ideal, zabavo, le en krasen sen, bogato nevesto in brezskrbno življenje! A kadar dozore v može in se brez vsake priprave spustijo v javno areno, evo vam značajev, doslednih in idealnih! Kultura jim je fraza in lepa obleka (kar tudi nekaj pomeni!) Kultura in napredovanje ljudstva jim je šport za zabavo in za bliščče ime narodnega delavca. Vse njih politično, gospodarsko, socialno — magari tudi literarno delo je puhlo šarlatanstvo brez traj-nih upeh — in ker teh ni, pride resignacija in sentimentalno vzdihovanje nad »klerikalnim zma-jem«.

To je resnično in podprto z tisoči dokazi, ki nam jih nudi skoro vsak dan. In ker je tako, je tudi umljivo, da je ostalo delovanje katoliške institucije, cerkvene bratovščine svetega Mohorja, do danes nemoteno, še več, celo priporočano in podpirano po takozvanih naprednjakih in svobodomiselcih. Ali niso vsako leto napredni dnevniki in napredne revije sprejemale poročila cerkvene bratovščine svetega Mohorja? Ali niso v svojih kritikah, ne samo principiarno odobrili, ampak tudi z rokavica-mi blago in usmiljeno božali literarni šund vsako-letne edicije Mohorjev? In ali ni vse do danes naša napredna inteligenca blagohotno pošiljala svoj »gulinar« v Celovec in pomagala s tem 1. na noge svojim in narodnim sovražnikom, da jo danes teptajo, zasmehujejo, 2. da vodijo narod po slepi poti verskega fanatizma, 3. da se bahato ro-gajo našim kulturnim in narodnim idealom po Kranjskem, Štajerskem, Koroškem, Primorskem in po vseh kolonijah naših izpitih, v tujini se borečih delavcev, 4. da pokrivajo z nabranim dobičnim ka-pitalom klerikalne parasite in eventuelno fallne nemškokerikalne gospodarske organizacije in 5. da ovirajo s takim delovanjem naravni razvoj na-šega zdravega in nadarjenega ljudstva ter, odla-šajo na nedogledna decenija uresničenja naših naj-svetejših teženj kot naroda?

Ali ne vidi v teh dejstvih naše naprednjaštvo in svobodomiselstvo velikega »narodnega greha in izdajstva«?

LISTEK.

Tast Kondelik in zet Vejvara.

20

Češki spisal Ignát Herrmann. — Poslovenil Stanko Svetina.

»No, veš, mamica, povem ti to. Imela sem tak strah, če ne bo Vejvara doma vsega povedal in da ga ne bi morda pregovorili. In tu sem misli-la, da bi mi zaradi tega počilo srce.«

Pepica se je privila k materi in jo je zaupljivo vprašala:

»Povej mi, mamica, ko je hodil oče za teboj, ali si ga imela tako rada, da bi z njim ušla?«

»Dete, kaj ti pride na misel!« je zaklicala gos-pa Kondelikova. »Naš oče je bil meščan! In pa — pri nas ni bilo tega treba. Tvoj oče je hodil k nam čisto zakonito in najino znanje ni bila nobe-na tragedija!«

»Ali je bil pri vas kedaj oče na sveti večer?« je vprašala Pepica.

»Ne, dete; midva sva se tako malo časa po-znala, da ni bilo medtem nobenega svetega več-e-ra. Ampak ti imaš danes čudne misli. Sedaj pojdi v kuhinjo.«

»Mamica, ali misliš, da bo Vejvara tega zajca vesel?« je še vprašala Pepica.

»Zakaj pa ne bi bil. In videla boš, da mu bo oče zavidal. Toda sedaj pojdi že enkrat nad te polže.«

Čez nekaj časa sta se sukali obe dami v ku-hinji, mati pri ognjišču, hči pri mizi. Katinka je nesla kuhinjski stol na hodnik in je dolivala tam v vse svetiljke petrolej, da ne bi bila potem jeza, ako bi katera prezgodaj dogorela. Delala je danes sploh na vse kriplje in hotela je biti z vsem goto-

va, predno pride Marjanica iz Vinogradov, da se ne bi moglo reči, da ji je kdo pomagal. Ljubosum-na je bila malo na to svojo tovarišico in natišem je godrnjala, da, tupatam je pri delu tudi zamrm-rala:

»Gospodični na Vinogradih je veselo, to si mislim. Nima nič skrbij, samo malo pospravi po onih sobicah tam, pa sede lepo k večerji. Pa bo tudi gledala, kaj ji bo Jezušček prinesel. To bi tudi jaz znala. Po večerji jo vprežem v posodo, naj pomiva. Sicer sem radovedna, kaj bom jaz dan-es — «

Ostanek je končala Katinka prav potihoma. Računala je, kak bo ta njen Jezušček. Od gospe najbrže kos kakega blaga za obleko, kakor navad-no, tetica bo dala dva goldinarja — to je njen bo-žični dar skozi celo vrsto let. Toda danes sta tu prvič mlada, in ta dva se bosta tudi sponesla. O, ko bi uganila, po čem Katinka že davno hrepeni!

Spodaj so se zaslišali koraki še pred stopnji-cami. Katinka je pogledala čez ograjo in zapazila Marjanico in za njo hišnika Paštika. In že je le-tela v kuhinjo in je zaklicala:

»Iz Vinogradov gredo, milostljiva gospa! — Marjanica z nekakim zavitkom in Paštika nese nekaj velikega, kakor gledališče!«

»Pojdite, pojdite, prismo-da — to sem se ustrašila!« je posvarila gospa Kondelikova. »Kako gledališče!«

»Zajca, mamica, zajec je tu!« se je razveselila Pepica.

»Zajec?« je zategnila Katinka prevarana. —

»Pri moji veri, jaz sem mislila, da gledališče — Čez nekaj časa sta bila gori. Marjanica je od-dala svoji gospodarici težek, poštni zavitek.

»To je prinesel pismo-ša, milostljiva go-spa...«

Pepica je prebrala napis in poštno znamko. »Poglej, oče Vejvara nekaj pošilja, mamica.«

»Pusti to, punca, ne razvezuj, šela potem. In vzemi to od Paštika — tako.«

Paštika je oddal svoje breme, desetkrat je »roko poljubljaj«, poslovil se in se je motal med vrati kakor se motajo posli, ki čakajo, da nekaj dobe. Saj je Paštika vedel, da ne odide s praznim žepom.

»Počakajte, počakajte, hišnik«, ga je zadržala gospa Kondelikova, in Paštika je bil čudovito hi-tro zopet v kuhinji.

»Tako, Paštika«, je rekla gospa Kondelikova in je brskala po omari. »Tole vzemite za ženo — malo kave in sladkorja za praznike — in tu ste-kenico punča — za vas, za vse. Skuhajte si in izpijte na naše zdravje. In tu je pustil gospod za vas nekaj tobak, tako...«

»Jezus, Marija, milostljiva gospa, tega ne bi bilo potreba«, se je branil Paštika in je vzel vse kar z obema rokama. »Bog plačaj — to bo žena vesela.«

»In pazite, Paštika, da ne bi kdo mladima zle-zel v stanovanje, ko je tam prazno. Ali ste zaprl dobro, Marjanica, kaj? — Poglejte tupatam gori, Paštika, in predno zaklenete, pogledjte vse dobro po hiši, da se ne bi kdo skril pri tleh ali pri kleti. In jutri naj pride vaša žena sem, tu bo še kaj ostalo — počakajte, tukaj je nekoliko orehov za otroke... Tako, sedaj lahko greste.«

Paštika je lovil gospejino roko, gospa jo je umaknila, seveda tako, da jo je lahko poljubil, in hišnik se je odkobacal ven.

Ni še potihnil šunder, katerega sta povzročila vinogradska posla, in kuhinjske duri so se zopet odprle. Prišla je tetica Urbanova.

Tetico Urbanova je oblačila ob takih večernih pohodih obširen plašč, ki je lahko slavil desetleten jubilej. Na sveti večer ji je posebno pristojal, zakaj s celo njeno postavo je varno zagrinjal tudi košek, v katerem je prinašala svoje darove pod drevesce,

Politična kronika.

DR. KRAMAR PROPADEL PRI VOLITVI ZA PREDSEDNIKA ENOTNEGA ČEŠKEGA KLUBA.

(Posebno telef. poročilo »Nar. Dnevnik«.)

Na Dunaju, 26. nov.

Enotni češki državnozborni klub je torej sestavljen in sinoči se je izvršila izvolitev predsednika in parlamentarne komisije. Mladočehi so kandidirali za predsednika dr. Kramara, a temu so se hudo uprli zlasti agrarci in radikali. Ker ni došlo do zedinjenja, se je volitev zavlekla do kasne večerne ure. Agrarci so postavili kandidaturu dr. Fiedlerja, kateri je bil na to dvakrat zapored z veliko večino proti dr. Kramaru izvoljen, a je z ozirom na svoj (mladočeški) klub vsakikrat volitev odklonil. Po dolgem mečkanju in pogajanju seminitja so se naposled Mladočehi udali in Fiedler je bil enoglasno izvoljen za predsednika enotnega češkega državnozbornega kluba. Na to so bili v klubovo predsedstvo izvoljeni Udržal, dr. Hruban in Klofač, v parlamentarno komisijo pa Prašek, Stanjek, Rolsberg, (češki agrarci), Maštalka (mladočeh), Žaček (staročeh), Horsky, Šramek (klerikalci) in dr. Hajn (radikalec). Dr. Kramar ni bil torej izvoljen niti v parlamentarno komisijo. Ta rezultat se danes v slovanskih parlamentarnih krogih kar najživahnejše komentira. Mnogi sodijo, da pomenja — napovedani preobrat v češki politiki, katerega bomo najprej občutili Jugoslovani.

MINISTER WEISKIRCHNER O DRAGINJI.

V včerajšnji seji se nadaljevala draginjska debata. Govoril je trgovinski minister Weisskirchner. Socijalni demokrati so delali neprestano mečklice, kateri so krščanskosocijalno ekselencio sila razburjali. Vsi oni, ki so pričakovali od trgov. ministra kake nove ideje ali načrta za ublaženje in omejitve neznosne draginje, niso prišli na svoj račun. Vse nemškonaacionalne, socijalistične in češke zahteve glede sredstev proti draginji je označil minister za neizvedljive. Edino, kar je minister pozitivnega povedal, je bilo to, da dobita Ljubljana in Celovec po 10 tisoč kg argentinskega mesa. Glede sprememb pri carinah pa se ne da ničesar ukreniti in vlada ni dolžna po izjavi W. skrbeti samo za gladujoče delavstvo in meščanstvo temveč tudi za industrialce in veleposestnike... Nadalje je moral minister priznati, da takozvana osrednja vnovčevalnica za živino ni niti najmanj spolnila nad, katere so se stavile v njo... Sicer pa bo vlada vse nasvete in zahteve glede draginje vestno študirala... Samo sit ne bo nikdo razun ministerialnih uradnikov od tega študija. Ostalo bo vse po starem — in celo razsajanje in govoričenje socijalistov glede draginje bo s prihodnjim torkom ali sredo, ko se draginjska debata, kakor že tolikrat brez vsakega praktičnega rezultata konča, utihnilo in — vsak si pomagaj sam, kakor veš in moreš. Za Weisskirchnerjem so še govorili Grigorovič, Schöpfer, Libemann in Erb. Nadaljevanje draginjske debate je danes.

NOVI KURZ MADJARSKE POLITIKE PROTI NARODNOSTIM NA OGERSKEM.

Ker Madjari doslej z največjim nasiljem niso mogli doseči pomadjarjenja Slovakov in Rumunov — temveč se je ravno nasprotno kulturna in gospodarska organizacija istih čim dalje lepše razvijala, so sedaj sklenili poskusiti drugim putem. — Ustavili so svoje nasilnosti proti Rumunom in grof Tisza, inace silen madjarski zagrizenec, je

zagovarjal v ogerskem parlamentu sporazum z Rumuni. Slovake pa tlačijo Madjari mirno naprej. Poskušajo torej z geslom: deli in vlada! Vendar pa vodje narodnosti niso slepi in pri konferenci, ki so jo imeli rumunski voditelji vsled Tiszove ponudbe za sporazum v Budimpešti, so sklenili skrajno previdnost. Slovaki vstrajajo pri svojem predlogu, naj bi se klical kongres narodnosti na Ogorskem, na katerem bi se vodje Slovakov, Rumunov in Srbov bližje spoznali in se dogovorili glede skupnega postopanja v bodoče. O žalostnih razmerah pri Rusinih v »magyarorszag« je poročal »Narodni Dnevnik« nedavno tega, Nemci so v vladnem taboru in Slovenci pa na Ogorskem doslej sploh niso narodno probujeni. Vsa znamenja pa kažejo, da se bo vnel kmalu tudi na Ogorskem narodnostni boj resneje ko kedaj poprej in da bo sčasoma porušena absolutna nadvlada madžarskih židov in plemenitašev v deželi.

DROBNE NOVICE IZ PARLAMENTA.

Nujni predlog glede razmer prijavst. pomoških uradov, kjer je tako malo slovenščine zmožnih uradnikov, bo vložil posl. Spiničič v današnji seji parlamenta. — Socijalnopol. odsek je razpravljal o zakonu proti pijančevanju. — Odsek za reformo državnozborn. poslovnika je načel vprašanje, ali se naj sedaj veljavni poslovnik še za jedno leto obdrži ali ne. Debata se nadaljuje v sredo, ko bodo posamezne stranke k tej stvari zavzele svoje stališče. — Proračunski odsek še ni imel seje, ker je podpredsednik Maštalka noče sklicati. Nemci ga hočejo z zborničnim sklepom prisiliti k temu. Na dnevnem redu je še od poletja talj. pravna fakulteta. Besedo ima posl. Demšar. — Draginjski odsek je sprejel predlog, naj se dovoli omejen uvoz argentinskega mesa do 31. dec. 1911 in naj se pri tem ozira tudi na manjša mesta. — Poslanci iz okrajev ob Južni železnici so imeli včeraj posvetovanje glede zvišanja tovnih tarifov na J. ž. Sklenilo se ni nič. Stvar pride pred železniški svet.

Štajerske novice.

Zalepnjeno!

Za razpor med učiteljstvom se naravnost besno trudijo mariborski listi. Včerajšnja »Straža« opisuje na uvodnem mestu, kako mogočna je danes klerikalna stranka in da slov. naprednjakov že čisto nič več ni (živ dokaz za nasprotno je list sam, ki ne vsebuje ničesar drugega kot same

osebne in obreklije napade na naprednjake) — ergo, zato morajo stopiti učitelji v klerikalni tabor! Vabijo pa klerikalci učitelje med se s sledečo pohvalo: »Koliko talentov, koliko krepostnih otrok nam je že uničila pogubna versko- in narodnonsprotna (!) struja med učiteljstvom!« Komentarija k tej nesramnosti menda ne bo treba pisati... **Sodimo, da bodo popolnoma neutemeljeni in v vsakem oziru grdi napadi klerikalcev na slovensko narodno učiteljstvo le dosegli, da se bode isto tem trdnejše oklenilo svoje stanovske organizacije.** Kajti, če bi klerikalce pri snovanju takozvane »Slomškove zveze« res vodili pošteni in učiteljstvu prijazni namen, bi se ne posluževali tako grdih in v oči vsakega poštenega človeka zaničevanja vrednih sredstev kakor to delajo sedaj. Ali smatrajo učiteljstvo za tako slepo in pokvarjeno, da tega — ne uvidi?

Občinske volitve se vrše še pred Novim letom v znani narodni občini Kokarje pri Mozirju. Volilni imeniki so že razporeženi. Ker klerikalci, pravzaprav nazarski frančiškani strastno rujejo proti senjemu narodnemu občinskemu odboru, bo prišlo do hudega volilnega boja.

Reševalci celjskega »nemštva« so imeli sinoči povodoma ja v ne seje občinskega sveta celjskega pod patronanco gospoda župana Jabornegega, barona in spe, in njegovih kimovcev na odborniških sedežih svoj »častni večer«. Oprostite, cenjeni bralci, da smo začeli tako slovesno; zgodilo se je le zato, da nas ni takoj v začetku polomil smeh. Kaj je torej bilo? Sinoči je bila seja naših za nas davkoplačevalce preskrbnih mestnih očanecv, ki si takole v privatnem življenju zaradi rušenja zakonskih idil sicer dajejo klofute, ki pa si pri sejah mestnega zastopa resno in »štram« prikimujejo. In k tej seji sta šla kot zastopnika celjskega časopisa urednika Watzlawek in Spindler, da bi iz lastne izkušnje znala slaviti skrb mestnih očanecv za blagor občanov. Pa gospodom očanecv očitvidno ni za tako slavo, zato so si za sinočnjo sejo naročili cvet celjske mafije, razne Benesche, Bechine, Wehrhahne, Medwede in druge pristno nemške korenine, ki so imeli ta sveti ukaz, da morajo zgoraj imenovana slavilca celjske mestne uprave »izkomplimentirati« iz seje dvorane. — Bojne umetnosti celjskega pouličnjastva so znane. Rivanje, suvanje — izzivanje... Izzivani in suvani (v tem slučaju Watzlawek) se izzivačem umakne na prazen prostor. Takoj je Adonis Benes zopet pri njem, in drugi brezposelni postopači v polukrogu krog njega, in zopet se prične z očitvidnim namenom, izzvati konflikt, rivanje in suvanje proti obema urednikoma. Samoobsebi umevno sta imenovana v takem položaju rajše zapustila »javno« sejo, nego da bi se pod patronanco mestnih očanecv nazadnje še morda pustila preteptati. — Omenimo le še kot značilno, da je pač župan to očitvidno namenoma vprizorjeno komedijo moral videti, da pa se mu ni zdelo vredno in njegovemu županskemu dostojanstvu primerno, da bi bil pozval izzivače k miru. Gospodje Jabornege, Stigerji, Zanggerji in drugi kimovci, ali se vam res zdi, da bodo vam na tak komedijantski način razni brezposelni individui rešili vaše trhle postojanke? Blagor Vam, če živite v tem trdnem prepričanju, mi vam ga nočemo jemati, saj je to za nas le dobro. Če mislite, da nas take z očitvidnim namenom inscenirane komedije količkaj razburjajo ali v jezo spravljajo, ste v veliki zmoti. Tako mirno in dobre volje je urednik Spindler še malokdaj šel spat kot sinoči, ko ga je, precejšnjega davkoplačevalca in tudi volilca v občinski zastop, mest-

male drobnarije, ki jih je napravila lastnoročno, s kateri je začela vselej po Vseh svetnikih.

Samo tako mimogrede je pozdravila v kuhinji obe gospe, voščila, da bi jim Bog pomagal, in je hitela v zadnjo sobo, da bi tam kje ob vznožju postelje ali za divanom skrila košek, da ne bi nihče zagledal njenih darov prej, nego v pravem, slavnostnem trenutku. Ljubila je presenečenje in sama je rada presenetila. Potem je slekla vrhno obleko, opasala predpasnik in se vrnila v kuhinjo.

»Torej v čem naj vama pomagam, punčki, kaj?«

»Bodi tako dobra, Katinka, in pripravi na mizo, ako že hočeš. Tule v kuhinji bova že napravili kako.«

In tetica Urbanova je torej pripravljala mizo. To je bilo njeno delo že od nekda, kako razpostaviti krožnike in namizno orodje, da bi bilo vse vabljivo, in ravnala je pritiče v raznovrstne podobe. In vselej je čakala na pohvalo gospe Kondelikove: »No, danes pa imamo pogrnjeno kakor pri nadškofu.« Ako bi bila domača gospodinja na to pozabila, bi tetico Urbanovo zelo užalilo.

Tetica Urbanova je razpostavljala krožnike, kozarce in čašice, razkladala žlice, nože in vilice, zvijala, cefrala in skoro kodrala prtičke, odmerila bojazljivo mesta za posodice s soljo in poprom, toda naenkrat se je ustavila in štelala:

»Eden, dva, tri, štiri, pet — peet?«

Na obrazu se ji je pojavil skriven izraz in naglo se je obrnila, kakor bi hotela iti v kuhinjo. Toda ni šla tja. Vrnila se je k mizi in je začela zopet šteti, ampak sedaj na prste:

»Kondelik, Beti, Vejvara, Pepica, jaz — pri moji veri, Beti je čisto pozabila.«

Nekaj važnega ji je prišlo na misel, ker je od tega trenutka tako resno hodila okoli mize, predstavljala krožnike, urejevala jih in zopet in zopet predstavljala na drugo mesto. In ko je bilo vse v

najlepšem redu, je šla k svojemu košku, vzela iz njega nekaj zavitek v svilenem papirju in se je vrnila v obednico. Razvila je papir — in k vsakemu krožniku je postavila voščeno, živoslíkano, s s pozlačenim papirjem okrašeno svečico s tremi nožicami, po stari šegi, kakor je delala doma njena mamica in kar je teta Katinka od detinskih let obdržala v navadi.

Ena trinožka ji je ostala v papirju — in sedaj je tetica tu stala in ni vedela, kaj z njo. Toda naglo je sklenila. Tudi to šesto je postavila na mizo, na spodnjem koncu, nasproti krožniku gospoda Kondelika, kjer je bilo največ prostora.

Bila je ravno z vsem gotova, ko sta prišla gospoda, mojster in Vejvara. In komaj sta se malo ogrela v gorki sobi, kamor sta prinesla s seboj malo mrzlega zraka, je naznanila gospa Kondelikova, da nese juho. Obe dekli sta odšli medtem po pivo.

Že se je kadilo iz krožnikov, napolnjenih z rumeno, dišečo, ribjo juho, toda nihče ni še sedel. V obednici je nastala za nekaj časa resna, slavnostna tišina. Vsak je stal za svojim stolom in čakal, da se vrne gospodinja iz kuhinje. Sedaj je prišla gospa Kondelikova, tudi obstala za svojim stolom na soprogovi desni strani, premotrila je naglo mizo, na kateri so že gorele vse trinožke, dvignila je desnico, pokrižala se, kar so storili tudi vsi ostali, sklenila roke in začela s tresočim glasom moliti očenaš. Vsi ostali so molili šepetaje za njo; samo teta Katinka je molila glasneje, da bi bilo tudi njo slišati.

Prad to veliko, sveto večerjo je molila naprej gospa Kondelikova vsako leto. V tem trenutku je postal resen tudi gospod Kondelik in njegov pogled je bil med celo molitvijo uprt na eno mesto na mizi, komaj da je vedel, kaj gleda. Morda je bila to njegova edina pobožnost v celem letu, toda ta je bila gotovo resnična.

Gospa Kondelikova je končala, zopet dvignila roko in se pokrižala, teta Katinka je rekla resno: »Bog nam blagoslovi!« — in vsi so prisledli k mizi.

»Jejmo, otroci«, je spregovoril mojster Kondelik, »in vsem skupaj dober tek!«

»Ravno tako vsem!« je odgovorila teta Katinka, in je prva potopila žlico v juho.

(Dalje sledi.)

Petdesetletnica hrvaškega narodnega gledališča.

Petdeset let je preteklo od manifestacije hrvaških patrijotov in akademikov (»juratošev«), ki je zagotovila hrvaškemu jeziku obstanek za večne čase na zagrebškem odru. Onega historičnega dneva se je dal na zagrebškem odru igrokaz Charlotte Birch-Pfeifferjeve »Peter von Szapar«. Ali že v prvi sceni se je pričelo žvižgati, da so morali igro pretrgati. In od naslednjega dneva 25. nov. 1860 — do današnjega se vedno in brez prestanka igra v hrvaškem jeziku.

Staro mestno gledališče, »varoški teater« na Markovem trgu, kjer se danes nahaja mestni magistrat — je bilo privatno poslopje v posesti zagrebškega meščana Krsta Stankoviča, ki je imel srečo, da je dobil v dunajski loteriji 30.000 zlatov. Iz tega denarja je postavil l. 1835 lastno gledališče in ga dal v najem nemški gledališki družbi in laškemu pevcem. Že l. 1840 so skušali »ilirski patrijotje« vsled inicijative dr. Dimitr. Demetra ustanoviti hrvaško gledališče. Slednji je poklical iz Novega sada neko potujočo gledališko družbo v Zagreb. S tem se je položil prvi temeljni kamen za hrvaško gledališko sezono, koje stroške je prevzel »ilirski čitalniški kazino«. Pozneje so zagrebški patrijotje

nj uslužbenec »general« Beneš s pomočjo raznih postopačev in od Slovencev se živečih obrtnikov vrgel iz mestne sejne dvorane. Vendar pa končno vprašamo gospoda in spe barona, danes še celjskega župana, če je pripravljen v bodoče varovati dostojanstvo občinskih sej s tem, da se take smešne in celjsko nemštvo le ponižujoče komedije ne bodo ponavljale? Odgovor na to javno vprašanje hočemo doživeti v prihodnji seji. Ako bo nepovoljen, garantiramo županu in celemu občinskemu odboru, da prihodnje občinske seje ne bodo tako mirno potekle.

Okrajni šolski svet celjski je imel dne 25. t. m. svojo redno sejo, v kateri so se vzele na znanje tekoče zadeve, kakor gdč. p. Zierenfeld je stalno vpokojena; okr. pomož. učitelj g. J. Gosak supkira v Vojniku gospo Košutnikovo, ki ima dopust; priporočale so se prošnje za starostne doklade; nujno se je predlagalo dovolitev 5 razreda za Griže; odobrili so se nekateri proračuni krajnih šolskih zakladov; vzelo se je na znanje poročilo o nadzorovanju šol v Grižah, pri Sv. Lovrencu, v Žalcu itd.

Orientalna umetniška družba Kautsky-Litark priredi danes 26. in jutri 27. t. m. dve predstavi v tukajšnjem Narodnem domu (v veliki dvorani!). Nastopijo: diplomirani magik in salonski umetnik Vaclav Kautsky, ameriški salonski jongler in ekvilibrist Josip Kratelj, francoska ekvilibristka gospodična Karolina Themse, dalje miss Aloisiette z meksikansko pisemsko pošto in golobi itd. — Videlo se bo goreče bankovce, dvoboj kart, magnetične in spiritistične pojave itd. Družba Kautsky je z velikim uspehom in ob lepi udeležbi nastopila minole tedne v Trstu, Gorici Ljubljani itd., zato je upati, da bo tudi celjsko slovensko občinstvo poplačalo umetnikom trud. — Začetek danes in jutri ob pol 9. uri zvečer. Vstopnina za rezervirana mesta 1 K, za druga 60 vin, stojišča 30 vin.

Preložene tiskovne pravde v Mariboru. Prihodnji teden bi imela mariborska porota razpravljati o celi vrsti tiskovnih pravd. Tožita n. pr. celjski župan dr. Jabornegg in uradni predstojnik dr. Ambroschitz urednika mariborske »Unters. Volkszeitung« Karla Rabitscha, in učitelja deželne meščanske šole Avgusta Aistricha zaradi razžaljenja časti v nekaterih člankih imenovanega mariborskega lista. Dr. Jabornegg in dr. Ambroschitz zastopa dr. Mravlagg iz Maribora, Rabitscha in Aistricha pa graški odvetnik dr. Elsner in dr. Kurovec iz Celja. Ker je g. Aistrich nastopil obširen dokaz resnice v obeh slučajih, se je razprava preložila na prihodnje zasedanje. — Nadalje bi se imela vršiti razprava zaradi obrekovanja in častikraje zopet Franca Rakoviča, urednika »Slov. Gospodarja« in »Straže«, ter zoper župnika Pečnika iz Podgorja in kaplana Letonja iz Šmartna pri Slov. Gradcu, katerima se je dokazalo, da sta pisala žaljive članke zoper Ivana Kaca. Zlasti bi se imela zoper Franca Rakoviča vršiti razprava o obtožbi naprednega učiteljstva zaradi obdolžitve »efijaltstva« in »podlih duš«. Kakor čujemo, si prizadevajo klerikalci, da bi se določila druga porota in ne mariborska ter bode menda vsled tega razprava preložena, s čemer pa še ni rečeno, da se bode tudi res določila druga sodnija za razpravo.

Javno predavanje v Ormožu. V sredo 30. t. m. ob 8. uri zvečer predava v ormoški čitalnici g. potov. učitelj CMD Iv. Prekoršek »O nemštvu na Sp. Štajerskem z ozirom na jezikovno mejo in nemške jezikovne otoke« (mesta in trgi). Ker je

predmet, o katerem se bo razpravljalo, velezanimiv za vsakogar, pričakujemo obilne udeležbe.

Hazardna igra. Iz Maribora se poroča 25. t. m.: Mesar Henrik Grill iz Slov. Bistrice je bil od obtožbe radi zločina goljufive igre oproščen, a radi hazardne igre obsojen v plačilo 300 K globe.

Dvojezičnega poštnega pečata nimajo v popolnoma slovenskih Cirkovcih. Občina, na noge!

Izgovor je dober... Znani politični poštenjak dr. Verstovšek je objavil v »Straži« odgovor na izjavo g. nadučitelja Brinarja glede znane hujskarije v klerikalnem »belem volu« v Celju. G. Verstovšek pravi, da ni mogel dati g. Brinarju zategadelj besede, ker je bil shod — društven. Izgovor je dober in tako dalje, saj je ta narodni pregovor znan. Klerikalci so se bali, da bi g. Brinar pojasnil njihovo politično lumparijo in obrekovanje slov. nar. učiteljstva, na podlagi katerega hočejo organizirati »verno« učiteljstvo. O stvari še ob priliki izpregovorimo.

Iz Slov. Bistrice. Mariborski listi, ki se imenujejo »katoliško-narodne« še vedno niso obsodili duhovniškega narodnega izdajstva v Slov. Bistrici. Ali je »katoliška« narodnost naše duhovščine taka, da jo je treba skrivati in zatajiti tam, kjer je treba iti proti Nemcem?

Nesreča. V Ptujju se je zgodila v mestni parni žagi v četrtek popoldne velika nesreča. Mizarski pomočnik Franc Hojker je imel opravilo pri strugalnem stroju; ko je odjemal deske iz stroja, je prišel z levo roko v stroj. Štirje prsti so mu bili popolnoma zmečkani. Ko mu je zdravnik dal prvo pomoč, so nesrečneža prepeljali na njegov dom. Hojker je oče 4 otrok in vprašanje je, ali bo za delo spet sposoben.

v Razpis učiteljskih mest. Učiteljska mesta so razpisana: na trirazredni ljudski šoli v Št. Florijanu nad Doličem, pošta Mislinje, 3. plač razred, mesto definitivnega učitelja, prošnje so vložiti do 31. decembra; na dverazredni ljudski šoli pri sv. Bolfenku v Slov. gor., 3. plač. razred, mesto definitivne učiteljice, prošnje so vložiti do 15. decembra.

v Trojčke porodila je viničarka Marija Mert v Svičini in sicer dve zdravi deklici in enega fanta. Mati in otroci se počutijo primeroma dobro. Viničarja, ki živita v zelo ubogih razmerah, imata sedaj šest otrok, od katerih je najstarejši star 14 let.

v Kamenje metal skozi okno v stanovanje Rozalije Grušovnik v Dobrni je dne 21. tm. dninar Mihael Kok, in sicer iz maščevanja proti Rozaliji Grušovnik. — Rozalija Grušovnik, njena 8 letna hčerka Jožefa in gostač Marko Premrl so prišli po noči od prešanja jabolčnika domov. Ko so prižgali luč, je začelo leteti debelo kamenje v sobo. Ea kamen je zadel Rozalijo Grušovnik v prsi tako močno, da se je zgrudila. Premrl je bil zadet v pleča. Rozalija in Jožefa Grušovnik so iskale zavetja pod posteljo, a komaj so se poskrile, je zopet priletel debel kamen in zadel gorečo svetilko. Ta je bila v trenutku razdjana, petrolej se je zlil po mizi in podu in zgodila bi se bila večja nesreča, ko bi ne prihiteli sosedje in pogasili gorečega petroleja. Hudobnega maščevalca so izročili sodnici.

nemške besede, je hrušč in trušč začel znova. Ko je hotel ponoviti prve besede, so začeli metati proti njemu gnjila jajca in jabolka. Kot protest proti nemškemu značaju predstav se je slišal klic: »Tražimo hrvatske predstave!« Nato je vstal Hrvat Vilim Lesič in naznanil med viharnim odobravanjem občinstva, da se bodo od sedaj naprej na hrvaškem odru vprizarjale samo hrvaške predstave.

Dan pozneje se je vršila hrvaška slavnostna predstava, kateri je med velikimi ovacijami občinstva prisostvoval tudi ban Šokčević. Od tega znamenitega dneva ni bilo več nemških predstav in Brambilla je čez nekaj dni za vedno izginil iz Zagreba.

Od oseb, ki so bile priče tega historičnega gledališkega večera, še živi danes Adam Mandrovič, ki je bil med predstavo za prvimi kulisami, kjer je vse videl in slišal, potem vpokojeni sekcij-ski šef Nikola pl. Czernkovich, ki je takrat obiskoval gimnazijo.

Po podatkih teh dveh prič in po poročilih takratnih zagrebških listov je sestavil dr. Milan Ogrizović historično sceno onih dogodkov. Ta gledališka scena se bo uprizorila povodom jubilejne slavnosti prihodnje nedelje v narodnem gledališču. Ker se bo ta jubilejna slavnost vršila ob enem z Vrazovo slavnostjo, bo imela narodna svečanost dvojni kulturni značaj. Ogrizovićev dramolet izide jutri v mali brošurici.

Za Hrvate je jubilejna slavnost velikega historičnega in epohalnega pomena v zgodovini hrvaškega gledališča. V razvoju hrvaškega gledališča se je začela z onim historičnim dnevom nova era: hrvaško gledališče je prešlo v hrvaške roke — dr. Demeter in Josip Freudenreich sta bila največja pospešitelja — in tako je ostalo do danes, ko zavzema hrvaško narodno gledališče prvo mesto med gledališči na slovanskem jugu.

Druge slov. dežele.

Organizacija okrožnih zdravnikov na Kranjskem. Na izvanrednem občnem zboru organizacije okrožnih zdravnikov, ki se je vršil 23. t. m. v hotelu »Union«, je bil namesto odstopivšega načelnika g. dr. Petra Defranceschija, ki se preseli v Gorico, izvoljen za načelnika g. dr. Alojzij Homan, okrožni zdravnik v Radečah, za njegovega namestnika pa g. dr. Hubad, okrožni zdravnik v Škofji Loki.

v O „zavodu sv. Nikolaja v Trstu“ se nam od tam poroča: Kmalu bo preteklo leto, kar se na krščanski podlagi spodkopava dobro ime zavoda sv. Nikolaja, češ, da je v liberalnih rokah. Pred dvanaestimi leti, ko se je zavod ustanovil, stopil je v odbor gospa tudi duhovnik in složno smo delali vsi v korist zavoda. Ko je ustapoviteljica in voditeljica g. Skrinjerjeva zbolela ter ni mogla istega več voditi, tedaj smo zopet ravno iste odbornice in isti ter še drugi duhovni gospodje zavod nekako reformirali, seveda vedno na podlagi prvotnih pravil. Složno se je nadaljevalo težavno delo usmiljenja, popotne sprejemati, lačne nasititi in nevedne podučevati, do pretečenega leta. Na lanskem občnem zboru pa se je kar naenkrat na krščanski podlagi proglasilo, da je zavod liberalen in vse njegovo delovanje škodljivo. Razsodni človek naj sam razmišlja nekoliko in gotovo pride do zaključka, kakšna logika je to. Odbor je vecinoma vedno isti, kakor v začetku, tudi pravila so ista. In kako se šele moli v zavodu! Pred jedjo in po jedi, pred večerjo in pred spanjem, tako da se veselejša in mlajša dekleta kar strašijo pred toliko molitvijo. Ali to nič ne pomaga. Gospodom bi pač bilo ljubše, če bi se manj molilo in priznalo njih **vrhovno absolutno** oblast nad zavodom. **Le ker se tega ni storilo, zato: anatema sit!** Res grdo in nekrščansko je, da zdaj o priliki razpošiljanja okrožnic tako grdiyo zavod oni, ki so poklicani blažiti duhove, oni ki so poklicani oznanjati ljubezen in strpnost med vsemi narodi. Kaj pa še naj rečemo o složnosti med lastnimi istokrvnimi brati? Odločno torej protestujemo proti vsemu naltolcevanju časopisja ali katerikoli osebe. Zavod je bil ustanovljen za vsa dekleta brez razlike mišljenja in narodnosti. Seve v prvi vrsti za Slovence. Tu se jih ne vrača od Boga in ne šunta proti nikomur. Tu se jih uči ljubezni do vseh ljudi, posebno še do svojega slovenskega naroda. One, ki so zašle s prave poti, popelje zopet na pravo stezo in skrbi za njih dušni in telesni blagor. Da takega zavoda izvestni krogi ne morejo priporočati, res ne razumemo, in ne vemo, ali je to **hudobija ali nevednost.** A Bog naj jim oprostí, ker res ne vedo kaj delajo!

v Imenovanje. Dr. Ivana Žmavca, amanuensa na vsučiliški knjižnici v Pragi, je imenoval načelni minister za skriptorja.

v Odvetniško pisarno je otvoril v Gorici g. dr. Dinko Pac.

v „Zveza Orlov“ ima jutri v Ljubljani občni zbor.

v Likvidacija „Banke popolare“. V sredo zvečer se je v dvorani Tartini vršil izredni občni zbor delničarjev „Banke popolare“, ki je sklenil likvidacijo banke. Izvoljen je bil tudi likvidacijski odbor obstoječ in deset članov.

v Pri občinskih volitvah v Žitarivasi na Koroškem so Slovenci propadli.

v Poroka. Dne 23. tm. se je poročil v Ljubčah na Koroškem učitelj g. Miloš Svanjak z gdč. Marjeto Gradišnik.

Naše slovenske gospodinje zahtevajo povsod Kolinsko novo kavino primes ker je to najboljši in edini slovenski izdelek. 617 6

Društvene vesti.

v Akad. t.h. društvo „Tabor“ v Gradcu naznanja, da se vrši njegov II. redni občni zbor v četrtek dne 1. decembra 1910 ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih Schönaugasse 17/I. Prijatelji društva dobrodošli.

v „Sokol“ in „Narodna čitalnica“ v Krškem priredita letos „Miklavžev večer“. Spričo dejstva, da se v Krškem že dolgo vrsto let ni priredilo takega vobče priljubljenega večera, je pričakovati obilne udeležbe. Sokolu in Narodni čitalnici v Krškem kličemo: „Le krepko naprej!“

Dnevna kronika.

v Portugalski jezuiti na Hrvaskem? Zagrebški „Pokret“ poroča, da neki agent iz Portugala baje kupuje za tamošnje jezuite znano vlastelinstvo Jankomir.

poskušali večkrat — štirikrat do leta 1860 — poleg nemškega ustanoviti stalno hrvaško gledališče. A takratne politične razmere niso bile ugodne, da bi se posrečil poskus. Prišlo je l. 1848 in potem Bahov absolutizem, ki je tlačil in zatiraval hrvaško misel. To se je tudi pojavilo v gledališču, kjer so nemški ravnatelji in najemniki dajali izključno nemške predstave.

Po padcu absolutizma se je obrnilo na boljše. Z oktobersko diplomom l. 1860 se je zopet dala ustava avstrijskim provincam. V zagrebškem gledališču je takrat gospodoval nek laški najemnik Ulisej Brambilla, ki je dal gastirati nemškim in laškim družbam. Dobil je od hrvaške deželne vlade subvencijo za uprizoritev 12 hrvaških predstav. Ko pa je preteklo 12 hrvaških gledaliških večerov in so bili izpolnjeni pogoji glede subvencije, je Italijan hotel zopet odpuštili hrvaške igralce. To se je kmalu zvedelo po mestu in nastala je vsled tega ogorčenost proti Brambilli, tembolj ker so se takrat pod hrvaškim banom Šokčevićem vršile v banovi palači konference glede novega volilnega reda za prvi hrvaški sabor po padcu absolutizma. Hrvški jezik se je upeljal v vse urade in nemški učitelji ter profesorji so zapuščali deželo. Zjutraj 22. novembra so se pomazali z blatom nemški napisi in izveski večim hrvaškim trgovcem.

Močno gibanje se je takrat pričelo po celem Hrvaskem; patrijotični ponos Hrvatov se je vzdignil. Brambilla že cel teden ni vprizoril hrvaške predstave. 24. nov. so bili »juratuši« pripravljeni za demonstracijo v gledališču. Bila je ravno sobota. Skoro celi parket in stojišča v parterju so posedli akademiki. Med njimi je bilo pomešanih tudi mnogo gimnazijcev z narodnimi trakovi. Ko se je dvignil zastor in so nastopili igralci nemške gledališke družbe v prvi sceni, se je začel žvižg in ropot, tako močen in vztrajen, da so morali spustiti zastor. Nato je prišel pred rampo režiser ter hotel občinstvu dati neko izjavo. Komaj je izgovoril prve

Vzemite si,

ako imate nahod in ste hripavi, zaslezeni ter težko dihate, Fellerjev fluid z znamko „Elsafluid“. Mi sami smo se prepričali pri bolečinah v prsih, vratu itd. o njegovem zdravilnem, kašelj blažečem, osvežujočem učinku. Tucat na poskušnjo 5 kron, 2 tucata 8 kron 60 vinarjev franko. Izdeluje ga samo lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsin trg števil. 264 na Hrvaškem.

585 b

v Milovanovič poslanik v Berlinu. Kakor se poroča iz Berlina, je gotovo, da pride minister zunanjih zadev Milovanović za poslanika v Berlin. Njegov naslednik bo Nikolić, ki bo tudi stopil na čelo vlade, ker bo Pašić imenovan predsednikom državnega sveta.

Mesto Split — Masaryku. Zastopniki vseh hrvaških strank v Splitu so sklenili v zadnji svoji skupni seji izročiti prof. Masaryku v zahvalo za njegov odločen nastop v znanj aferi ponarejenih dokumentov posebno spomenici, katere se bode sestavila v sporazumu z občinskim odborom in jo bode podpiralo vse splitsko prebivalstvo.

Ureditev zakona v Italiji. V Italiji imajo odredbo, da je cerkveni zakon samo takrat pravno veljaven, ako se je izvršil pred njim civilni zakon. Vsled tega so se mnogi ženili samo cerkveno, za to, da so se mogli pozneje otresti žene in otrok in so jih često pustili v največji bedi, a niti cerkev niti država jih niso mogli prisiliti, da bi skrbeli za nje. Sedaj pa je bojda papež izdal odredbo, da je cerkveni zakon samo takrat dopuščen, ako se je pred njim izvršil že civilen.

Višjo šolo za cerkveno glasbo je ustanovil papež Pij X. v Rimu. Šola bo imela namen vzgajati učitelje petja, ki bi spravili zopet takozvano gregorijansko petje do veljave.

Aneksija kneževine Monako. Knez Albert v Monaku (ta kneževina obsega 21,6 km² in šteje 15 tisoč prebivalcev) se pripravlja, da da svoji »državi« ustavo. Ko je pa izjavil, da so jo izdelali francoski pravniki, je došlo do silnih protifrancoskih demonstracij. Ljudje so vpili: doli s Francozi! Smrt Francozom! Monakovčani bi radi odpravili vse Francoze iz uprave v kneževini. Francosko pravi, da ne bo trpelo nemirov na svojih mejah in študira na aneksijo.

Svetovni trust trgovcev z mesom. Iz Washingtona javljajo, da se pogaja šest največjih klavnic v Severni Ameriki z največjimi izvoznimi tvrdkami za meso v Argentini, Novi Zelandiji in Avstraliji za ustanovitev trusta, ki bi vzel vso svetovno trgovino z mesom in mesnimi izdelki v svoje roke. Svoj sedež bi imel trust izven Združenih držav Severne Amerike, da bi se ga ne moglo zakonito preganjati.

Razstava perutnine v Osijeku je bila predvčerajšnjim zatvorena. Imela je dober uspeh. Vseh razstavljalcev kur, gosi, rac, golobov, fazanov, domačih zajcev in puranov je bilo 74.

Dr. Kramáreva slavnost. Sedaj se je določil program za slavnost, ki se bodo vršile v proslavo dr. Kramáreve 50letnice. 26. decembra se vrši veliko zborovanje v Pragi, na katerem bo proslavljal dr. Kramáreva zasluge dr. Škarda. 27. decembra je v Žofinskih dvorinah na Žofinu velika slavnost pod protektoratom praškega župana.

Književnost.

v Antibarbarus. Spisal dr. Jos. Tominšek. Ljubljana 1910. Založil L. Schwentner. Cena K 120. Proti barbarščini v slov. jeziku se bori pisatelj v šesterih člankih, ki so združeni pod omenjenim naslovom. Knjižica določnje najprej v uvodnem članku splošna načela, ki lahko služijo za podlago vsake presoje jezikovnih prikazni; potem so v posameznih odstavkih obdelana razna pereča vprašanja. Razprave so opre na bogati snovi, a so pisane lahkotno in često naravnost zabavno.

Po svetu.

v „Srbska seljačka stranka za Hrvatsku i Slavoniju“. Glasom poročila „Obzora“ se snuje na Hrvatskem nova srbska stranka pod zgornjim imenom. Inicijativa je izšla iz belovarskega okraja, kjer so srbski kmetje nezadovoljni, ker je pri zadnji volitvi v sabor tam vsled malomarnosti koalicije propadel koalicijski kandidat. Izjavljajo zato, da hočejo spraviti politiko iz gospodskih v kmetske roke.

v Koliko dnevnikov izhaja na svetu? Število dnevnikov vseh jezikov in dialektov se giblje med 5500 do 5600. V Nemčiji izhaja 900 dnevnikov, izmed katerih je „Frankfurter Postzeitung“ najstarejši list v Evropi. Anglija tiska samo 250 dnevnikov. V Parizu izhaja vsak dan 150 dnevnikov, več nego v Londonu, v New Yorku, Filadelfiji in Bostonu skupaj. V največ iztiskih izhaja „Le Petit Journal“. Časopisi, ki izhajajo v indijskem jeziku, se več bero, nego časopisi katerekoli države, kajti ti gredo po vaseh iz roke v roko toliko časa, da so nečitljivi. V Perziji izhaja 6 dnevnikov in sicer 5 v perzijskem, 1 pa v sirskega jezika. Na otoku Borneo izhaja časopis „Sarawak Gazette“, ki je pisan v angleškem jeziku. Še pred nedavnim časom se je mislilo, da se severneje ot Islanda ne tiska noben časopis. A vendar izhaja na rtu Prince of Wales na Aljaški časopis pod imenom „Exima Bulletin“. V Kini ne izhaja več dnevnikov, kakor 24. A med temi sta dva časopisa, ki sta najstarejša na svetu. — Evropejci imajo časopis „Kin Pau“ za najstarejšega, a izhaja samo 1000 let, nasproti 1000 let.

„Tsing Tao“ ali „Peking News“ že polnih 1500 let brez presledka.

v Snežni zameti v Galletji. Iz Lvova se je poročalo včeraj da že več kakor 24 ur neprestano sneži po celi Galiciji. Sneg je zapadel nad meter visoko. Vlaki imajo radi tega velikanske zamude.

v Tolstojeva literarna zapuščina je izvanredno bogata. Nahaja se med drugim velik roman v 3 zvezkih, ki obdeluje epoko Nikolaja I., potem ena petdejska drama, dalje novela „Polem“ in konečno zelo obširen dnevnik, kojega je vodil zadnji čas. Ta dnevnik je bil baje posredni vzrok Tolstojevemu begu iz Jasnaja Poljana. Ko je pred nedavnim prišel Čertkov k Tolstoj, mu je ta izročil dnevnik, da ga izda po njegovi smrti in dobiček porabi za dobrodelne namene. „Ti veleposestniki“, je menil Tolstoj o svoji rodbini, „imajo dovolj!“ Ko je grofica to zvedela, ni bilo več miru v hiši, ter je Tolstoj moral bežati k svoji hčeri Tatjani, da bi tam našel mir. A tudi ta je bila proti njemu nahnjškana. Tolstoj se je vrnil v Jasnaja Poljana in Čertkov je poslal dnevnik grofici nazaj. Nato je zbežal Tolstoj od domačih.

Iz sodne dvorane.

Krščanska ljubezen do bližnjega se je pokazala zopet v čudni luči pred kratkim v graški sodni dvorani. Zastopnik krščanske ljubezni, misijonski pater Wilfinger iz Messendorfa, je tožil ubogega 81letnega starčka Schönbacherja zaradi žaljenja časti. Starček, ki se je komaj držal po koncu v sodni dvorani, je bil obtožen, da je zmerjal misijonske patre v Messendorfu za »lumpe«, »pakažo« itd. Starček je priznal to, a podal je celo tragično zgodovino svojega življenja v zadnjih letih, da se sploh moramo čuditi, da ni rabil hujših izrazov. Schönbacher je imel posestvo in denarja v vrednosti 120.000 kron v Messendorfu pri Gradcu. Bil je pobožen mož in brez otrok; zato so si ga izbrali patri za misijone v centralni Afriki za žrtvo. Prišli so s prijaznimi obrazi k njemu in mu pregovarjali, da jim naj prepusti posestvo; ponujali so mu denar, lepo stanovanje, oskrbo in 40 kron mesečne rente; tudi konja in voz si lahko pridrži. — Starec se je udal »črnim« patrom ter podpisal pogodbo v mnenju, da ima pred seboj poštenjake. Komaj pa je predal svoje posestvo misijonarjem, se je moral prepričati, da je bil speljan na led. Od vseh obljub je dobil samo 40 kron; brigal se ni nikdo za njega, ravnali so z njim slabše kakor s psom. Uvidel je, da so ga patri nesramno ogoljufali; namesto da bi z njegovim denarjem vzgajali zamorske otroke, so ž njim ravnali po čenstohovski, starcodobrotniki so pa pustili stradati. Vsled obupa se starec ni mogel zadrževati ogorčenja nad takim dejanjem in je zmerjal čez patre. Starec je pred sodnijo prisegel, da je bila pogodba lažljivo sestavljena, da so ga patri ogoljufali. — Sodnik je vprašal zastopnika krščanske ljubezni, ali je pripravljen starčku odpustiti, ako ga ta prosi za odpustanje. »Pobožni« pater, ki uči temeljne resnice, kakor: »ne sodi, da ne boš sojen«, »stori svojemu sovražniku dobro«, »če te kdo udari na levo lice, podrži mu še desno« — je to odločno zanimal. Vsled tega je sodnik moral obsoditi starca na 10 K globe. Komentarja k temu žalostnemu slučaju pač ne bo treba!

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

REVOLTA V RIO DE JANEIRU — KONČANA.

Rio de Janeiro, 26. nov. Zbornica je sprejela predlogo amnestije s 114 proti 23 glasom. Predložila se je takoj v sankcijo. Na to se je podal nek poslanec na krov vojne ladije »Sao Paulo«, da se pogaja z uporniki.

PROTEST MOHAMEDANSKIH POSLANCEV V KREČANSKI ZBORNICI.

Kanea, 26. nov. Mohamedanski poslanci so vložili danes v krečanski zbornici protest proti otvoritvi iste v imenu grškega kralja in pa proti združitvi z Grškim. Za predsednika zbornice je izvoljen Grk Criaris.

Predsednik avstrijskega »Flottenvereina« odstopil. Iz Dunaja se poroča: Dosedanji predsednik avstrijskega »Flottenvereina« baron Chiari je odstopil. Baje se je to zgodilo z ozirom na izraženo grožnjo cesarja, ki ni mogel trpeti hujškajočega Chiarijevega delovanja.

Listnica uredništva.

Maribor: „V znamenju križa“ se priobčimo. Hvala in pozdrave! Gornji Grad: Pride v ponedeljek. Danes zaradi ozke odmerjene prostora absolutno n-mogoče. Hvala in pozdrave! Velenje: Pride! Ptuj: Proti L. se ne spore polemizirati!

Širite Nar. Dnevnik.

Tržne cene.

Dunaj, 25. nov. Borza za kmetijske pridelke. Z ameriškimi trgov je danes manjkala vspodbuda, in ker tudi v Budimpešti ni bilo veselja do kupčije, ni došlo do večjega prometa. Tendencia je ostala mirna ne da bi se cene kaj več izpremenile.

Budimpešta, 25. nov. Mast. Svinjska mast 168, namizna slanina 144.

Praga, 25. nov. Sladkor. Surovi sladkor K 2065, nova kampanja K 2170. Tendencia: mirna, vreme mrzlo.

Budimpešta, 25. nov. Žitna borza. Pšenica za april K 1114. rž za april K 795, oves za april K 830, kornuza za maj K 564. Pšenice se zmerno ponuja in malo kupuje, tendencia mirna, promet 12 tisoč m. stot., pšenica v efektivu in ostale nespremenjene, terminji spočetka včerajšnji, kasneje malko slabši. Vreme mrzlo.

Trst, 25. nov. Sladkor. Centrifugal pilés prompt K 27½ do K 29 — za dobavo K 27¾ do K 28¾. Tendencia stalna.

Budimpešta, 25. nov. Svinjski sejm. Ogrske stare težke 142—146, mlade težke 150—152, mlade srednje —, mlade lahke 154—157 v kg. Zaloga 21.624 komadov.

Izkaz posredovalnice Slovenskega trgovskega društva v Celju.

Sprejmejo se: kontorista 2, potnik —, poslovodja —, pomočnik mešanestroke 5, pomočnik železniške stroke —, pomočnika manufakturne stroke 2, pomočniki špecerijske stroke 3, modne in galanterijske stroke 1, blagajničarke 2, kontoristinja 1.

Službe iščejo: knjigovodja —, kontorist —, pomočnika mešane stroke 2, pomočnik železniške stroke 1, pomočnik manufakturne stroke 1, pomočnika špecerijske stroke 2, pomočnik modne in galanterijske stroke 1, kontoristinja 1, blagajničarki 2, prodajalka 1.

Posredovalnica posluje za delodajalce in člana društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Kontoristinja

večja vseh pisarniških del, želi premeniti službo. — Ponudbe pod poste restante št. 2000, Celje. 638 1

Kleparska dela

kakor tudi uvajanje vodovoda, plina, strelovoda, hišnih brzojavov, telefonov itd. sprejemam in iste izvršim točno in hitro.

Ig Zalokar, klepar v Brežicah.

631 3-3

Pozor trgovci!

Najcenejši
reklamni koledarji

s torbico ali brez, z ogledalom
s ti-kom in blokom, kakor tudi

božične in novoletne
razglednice

več vrst svilnati papir, cvetje,
perje in žica za cvetice, okraski
za božično drevo, paslice itd., po
namiznih in gros cenah se dobi v

Zvezni trgovini v Celju.

Pri nakupovanju naj se gleda na varstveno znamko, ki se nahaja na originalni H ozobec.

Pri nakupovanju naj se gleda na varstveno znamko, ki se nahaja na originalni H ozobec.

Darujte za Nar. sklad!

Mihael Dobravc slikar in pleskar v Celju Gosposka ulica št. 5

izvršuje vsa v svojo stroko spadajoča dela, kakor cerkevna, sobna in dekoracijska slikarija itd. — Prevzame vsa stavbena in pohištvena pleskarska dela po najnižjih cenah. — 2

Škodovati

Vam ne more, ako pišete takoj po nove vzorce od ženskega ali moškega blaga, katere razpošilja proti vrnitvi franco **narodna veletrgovska hiša**

R. STERMECKI v Celju.

Sukna

in modno blago za obleke
priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno, Humpolec, Češko. Vzorci franco

Po zelo znižanih cenah priporoča

Ivan Berna

Celje, Gosposka ulica št. 6

svojo bogato zalogo obuhval za pomladansko, letno in zimsko sezijo. — Vse vrste moških, damskih in otroških čevljev, lastnega in tujega izdelka. Gumi za pete, vrvce, zaponke itd. vedno v največji izbiri. — Priporoča tudi specializirano prave gorske in lovske čevlje. Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila,

Postrežba točna, cene solidne. Zunanja naročila proti povzetju. 12-10

Dve mali novi

hiši

z vrta, postavljeni na svojih stavbiščih
v Zavodni pri Celju, takoj prodam.

Vinko Kukovec, stavbni podjetnik
na Lavi pri Celju. 626 3-3

Trgovci!

Ne pustim potovati ker preveč stane, pač pa prodajam po ceni ker ne pustim potovati. — Obrnite se torej pisмено ali osebno in zahtevajte vzorčne pošiljke **narodna veletrgovska hiša**

R. STERMECKI v Celju.

Najizvrstnejše
in najboljše **tamburice**

izdeluje in razpošilja

Prva sisačka tvornica
tambura

J. Stjepušin
Sisek, Hrvaško.

Odlikovan na pariski razstavi leta 1900 in milenijski razstavi leta 1896. Razen tamburice in skladb za tamburice ima v zalogi razna glasbila, kakor: gosli, citre, mandoline, harmonike

okarine, gitare itd., za katera pošlje poseben cenik s slikami. — Velik in ilustriran cenik se pošlje vsakemu franco in zastoj.

V isti tvornici izhaja strokovni tamburaški mesečnik pod naslovom „Tamburica“, ki donša pouk ter krasne tamburaške skladbe in stane za celo leto samo 8 kron. 610 6-3

Najprimernejše darilo otrokom za **Miklavža in Božič** so knjige s podobami, dobijo se v Zvezni trgovini v Celju.

Metulji v podobah. 129 barvanih podob s slovenskimi, nemškimi in latinskimi imeni, 80 v.
Hrošči in žuželke v podobah. 137 barvanih podob s slov., nemškimi in latinskimi imeni, 80 v.
Planinske cvetke v podobah. 97 barvanih podob s slov., nemškimi in latinskimi imeni, 80 v.
Zoologijski atlant. Sestavi H. Leutemann. Slovenski mladini razložil A. Pavlin. 24 tabel s 225 koloriranimi slikami in 57 strani besedila. Trdo vezan 6 K.
A-B-C v podobah s pesmicami. Kolorirana izdaja. Eleganten vezan 1 K 60 v.
Deca roma, okrog doma. Kolorirane slike s pesmicami. Broširana 24 v.
Kaj pripoveduje čarovnica. Zbirka kratkih pravljic s kraji koloriranimi slikami. Kart. 1 K 20 v.
Kaj pripoveduje čarovnica. Izdaja na močni lepenki 2 K 40 v.
Naše domače živali. Kolorirane slike iz domačega živalstva brez besedila. Broširana 40 v.

Noetova barka. Živalstvo v podobah s pesmicami. Kolorirana izdaja, 1 K 50 v.
Palčki Poljanci. Slike in besedilo napravil E. Kreidolf, preložil Otton Zupančič. Eleg. vez 3 K 60 v.
Pavluša in Nuša — dva škrata. Kolorirana in kartonirana izdaja, 1 K 60 v.
Podobe iz živalstva. Kolorirane slike s pesmicami. Broširana 80 v.
Podobe iz živalstva. Leporello-izdaja na močni lepenki s platnenimi hrbtmi, 1 K 50 v.
Sladki orehi. Računski primeri v slikah in pesmicah. Cena kolorirani in kart. izdaji 1 K 60 v.
Vesela družica. Kolorirane slike s pesmicami 70 v.
Vesela mladina. Kolorirane slike s pesmicami. Broširana 80 v.
Vesela mladina. Leporello-izdaja na močni lepenki 1 K 50 v.
Snegulčica. Kartonirano 1 K 20 v.
Snegulčica. Na lepenki 2 K 40 v.
Drobiž v podobah. Cena navadni izdaji 40 v.

Najceneje in najboljše učinkujoče odvajalno sredstvo!

FILIP NEUSTEINOVE sladke čistilne kroglice (Neusteinove Elizabetine kroglice)

Te kroglice nimajo v sebi nobene škodljive tvarine in so v vsakem oziru boljše ko vsi enaki preparati. Z največjim uspehom se rabijo pri boleznih v trebuhu, čistijo kri, niso nobeno zdravilo, pa boljše in čisto neškodljive, da se lahko rabijo pri

zaprtju

598 30-6

v črevesih, gotovem viru največ bolezni. Ker so sladke, jih imajo radi zlasti otroci. Škatlja s 15 kroglicami stane 30 vinarjev; zavitek z 8 škatljami, s 120 kroglicami stane samo 2 K; pri predpošiljavi 2 K 45 v franko.

Svarilo! Pred ponarejanjem svarimo! Zahtevajte Filip Neusteinove čistilne kroglice, ki so samo tedaj prave, ako niso vsaka škatlja in navodilo naše protokoliirano varstveno znamko v črno-rdečem tisku „Heil Leopold“ in podpis Filip Neustein, lekarna. Naši po trgovskem sodišču zavarovani zavitki morajo nositi našo trdiko.

Filip Neusteinova lekarna „k svetemu Leopoldu“ Dunaj I., Plankengasse 6.

Poštno-hran. rač. št. 848.428.
1128 zadružnikov.
Vplačani deleži K 21.024.—

Ustanovno leto 1881.
Telefon št. 2.

Rez. zaklad nad K 100.000.—
Denarni promet v letu 1909
K 4.020.030-96.

„SÁVINSKÁ POSOJILNICA V ŽALCU“

REGISTROVANA ZADRUGA Z NEOMEJENO ZAVEZO.

Hranilne vloge obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ z letnim pripisovanjem k glavnici, položbe v tekočem računu pa po dogovoru, od dne od dne s polletnim kapitalizovanjem. **Rentni davek** plačuje posojilnica sama. **Hranilne knjižice** drugih zavodov sprejema kot gotovino. **Posojila** daje na hipoteke, hipotek rne cesije, vrednostne listine, dragocene stvari, na blago, ki ni pokvari poškodljivo in na poroke; dovoljuje odprti kredit v tekočem računu in eskomptuje trgovske menice. Obrestna mera je 5 do 6%. Preskrbuje ceno inkaso nakaznic, menic in v tekočem računu poslovanje s čeki. — Postrežba v vsakem oziru kulantna in točna. Poštnohranilne položnice in lastni čeki na razpolago. Posluje vsak dan; posebni uradni dan za stranke pa je izvemši praznike vsak ponedeljek in petek.

Ravnateljstvo:

Predsednik: **Franc Roblek**, veleposestnik in državni poslanec. Blagajnik: **Josip Širca**, veleposestnik in župan. Tajnik: **Franc Pikl**, posestnik. Odornika: **Dr. M. Bergmann**, zdravnik in posestnik; **Josip Žigan**, veleposestnik.

Odlična in največja inozemska zavarovalna družba

išče za Celje zanesljive **sotrudnike** za zavarovanje na življenje, zoper ogenj, vlom in nezgode. Pogoji jako ugodni. — Vsak si lahko s tem zagotovi jako dober zaslužek. Diskretnost jamčena. Dopise, katere se takoj reši, naj se blagovoli pošiljati pod naslovom: „Assecuranz 16“, poste restante, Celje.

628 2-2

428 52-19

Suhe gobe, žito, fižol, laneno seme, sploh vse deželne pridelke kupi

Anton Kolenc, Celje

„Narodni dom“ in Graška cesta.

Istotam se dobi vse špeci-
rijsko blago, kakor žito in
elni pridelki, najcenejše,
a debelo in drobno. —
Premog v celih vozovih, debel
K 210, droben K 140 100 kg
na dom postavljen v Celju.
Drugam po dogovoru

Najboljši češki nakupni vir.

10 K. najfinjši prsi — Kdor vzame 5 kg. dobi franko.

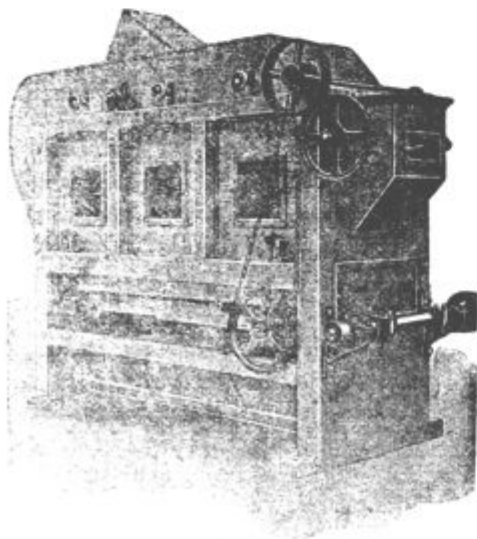
Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nan-
kinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 zglavni-
koma, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen z novim,
sivim, jako stanovitnim puhastim postelnim perjem 16 K;
napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K. 12 K,
14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h, 4 K. — Pernice
200 cm dolge, 70 cm široke K 13—, 14 70, 17 80 in
21—; zglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4 50, 5 20,
5 70; podpernica iz močnega rižastega gradlna. Razpošiljanje
po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj
ali zamenjati franko. Za nengajoče se povrne denar. —
Cenovnik zastoj in franko. 456 50-17

S. Benisch, Deschenitz, šte. 199, Šumava, Češko.

IOS. ČRETNIK

izdelovatelj umetnih mlinov in žag, kakor
tudi mlinov za rabo na roko, z gepljem,
vodno in parno silo v Št. Jurju ob juž. žel.

Krasne reference!

Krasne reference!

Izdelujem načrte, proračune in
prošnje za stavbena dovoljenja
brezplačno.

Novosti

v suknenem in manufakturnem
blagu

priporoča v največji izberi

Karol Vanič, Celje
„Narodni dom“.

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

Franc Strupi

Celje, Graška cesta.

Prevzete vse steklarskih del.

Najsolidnejša in točna postrežba.

priporoča po najnižjih cenah svojo
bogato zalogo steklenih in porcela-
nastih posod, svetilk, vsakovrstnih
šip, ogledal in okvirjev za podobe.

Na debelo!

Na drobno!

Iv. Jax & sin, Ljubljana

Dunajska cesta šte. 17

336 52-27

Priporočata svojo bogato zalogo

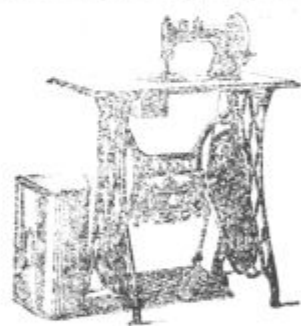
šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Pisalni stroji „Adler“.

Vozna kolesa.

Ceniki zastoj in franko.

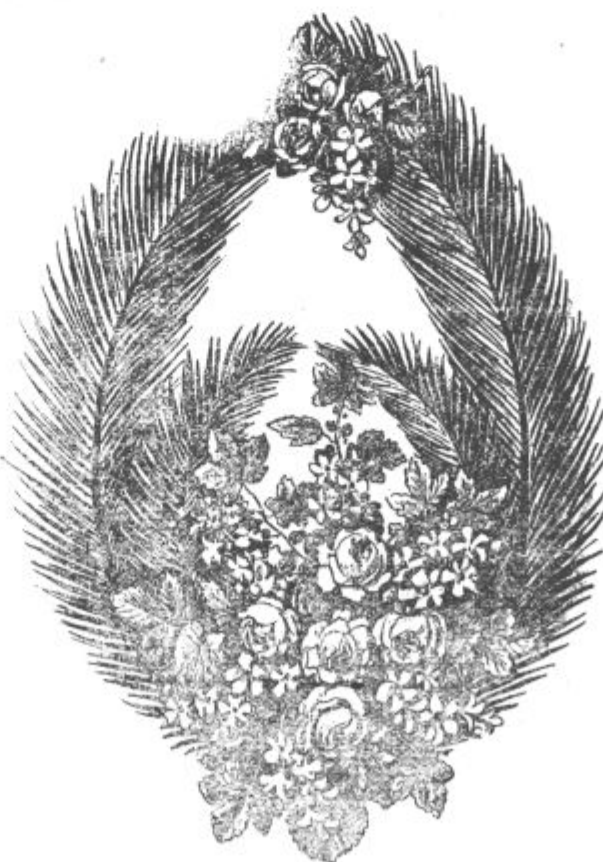
Nagrobne vence

v raznih velikostih in cenah s
trakovi in brez trakov ima v
zalogi

Zvezna trgovina v Celju.

Naročila se izvršujejo z obratno
pošto. — Brzjavni naslov:

Zvezna trgovina, Celje.

R. DIEHL, žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko za-
logo doma žgane slivovke,
tropinovca, brinovca, vin-
skega žganja i. domačega
konjaka.

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah. V zalogi ima tudi zgoto vlijeno obutev.

Zvezna tiskarna

izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela, kakor: zavitke, račune, vabila, lepake, letake itd.

Na debelo!

Priporoča se

Na drobno!

edina narodna trgovina

galanterijskega, norimberškega in modnega blaga, kakor tudi nagrobnih vencev ter igrač

Celje Prica & Kramar Celje

Graška in Krožna ulica.

511 35-25

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavica kron 3.000.000.

v lastni hiši, Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond kron 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

149 40-39

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Poslane hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

'LASTNI DOM'

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Uraduje se vsak dan razen nedelj in praznikov od 8.—12. ure
*** dopoldne. ***

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odtegne vlagateljem tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednot, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

54

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzojavi: 'Kamnoseška industrijska družba Celje'.

66

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnim obratom.

izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnice, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd.

Brušenje, poliranje in strganje kamena s trojler

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Prava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (raker).

Tiskovanje cerkva, dvoran in hodnikov s samotnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. Popravljanje spomenikov, ude-
*** laganje napisov v iste. ***

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,
lastnik parne žage na Lavi pri Celju

prevzame vsakovrstna

61 50-45

stavbena zlasti tesarska dela.

Ne pozabite

si ogledati pri

Ivanu Ravnikar, Celje

popolnoma svežo zalogo rozin, cveč, grozdicev, pignol, datelnov, marelic, bosanskih sliv, mandelnov, pistacij, lešnikov, orehov, orančni cedri, pe-civa za čaj, zdravilnega konjaka, ruma, slivovke, kranjskega brinjevca, vseh vrst likerjev, čaja ter južnega sadja in delikates. Božični okraski.

471 59-16

Sprejemem pridnega **učenca.**

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatnino v „Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber novosti, zlatih in srebrnih verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic, uhanov, prstanov, gospodskih in damskih ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d. Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Darujte družbi sv. Cirila in Metoda!

Zvezna trgovina v Celju

V zalogi ima potreščine za pisalne stroje vseh sistemov po originalnih cenah, kakor: ogljeni papir v treh kvaliteta: črni, modri in vijoličasti. — Trakove za vse sisteme v vseh barvah. — Sprejema tudi abonement na trakove. — Radirke in olje za stroj. Edisonove mimeografe za strojepisce. — Edisonove mimeografe za ročno pisavo. — Voščeni papir, barvo črno in modro za mimeograf. — Vsakovrstne papirje za stroj.

Posreduje pri nakupih pisalnih strojev.

83 48 43

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po $4\frac{1}{8}\%$ ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji Grad in Vrnsko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 363.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v obče koristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za napravo potov 4500 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 8.550 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 4.450 K, hranilnico ustanovivšim okrajem izplačalo pa se je 26.300 K za dobrodelne namene, skupno tedaj nad 83.800 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih, posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovenci, poslužujte se Južnoštajerske hranilnice pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, južnoštajersko hranilnico. da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v

43 52—46

POSJOJILNICA v CELJU

POSJOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z neomejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad 4200 zadrušnikov, kateri imajo vsega nad 72.000 kron vplačanih deležev.

POSJOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure dopoldne razun nedelje in praznikov.

Poštna h anilnice ček. št. 9579

V lastni hiši
„Narodni dom“

Telefon šte. 22

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tud ni član zadruge ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$. — Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne da bi ga odtegnila vlagateljem. Posojila daje na osebni ali hipotekarni kredit proti 6% , $5\frac{1}{2}\%$ in 5% obrestovanju.

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog

Nad 332.000 kron rezervn. zaklada

13 52 47